

САНА ОЛОХ

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№52 — 53 (7281 — 7282) • 1992 снл. Муус устар 30 күн. Чэлиир • Сыаната 16 харчы

Пиэрибэй Маайынан!

Үлэбэ бырааһынньыкка Экспресс- мйытм курдук...

Быймгы Пиэрибэй Маай бырааһынньыгын өсөмүт сылардаагар чыска атын быһыыга-майгыга көрсөн эрбэт. Ол да өсөрүнэн бырааһынньыгыт Россия Федерациятын Урдук Сэбиэтин уураадынан «Үлэ уонна Саас бырааһынньыга» диир уларытыллан ааттанын. «Үлэлээн иттиллээччилэр аан дойду үрдүнэн биир санааланыларын күнэ» диир ааттанара өсөмүт олохтот тоһоһугар хаалар дымдаанын. Онон сөөттөрүн, биирдилээн дьонтон санааларын, сымаларын кылгаатык эстэллэргэр көрдөстүбүт.

Т. Д. ТАРАСОВ, оройуон културада өтдөлүм сибидиссэйэ: Бырааһынньык урунку атаа политическай ис хоһоонноох этэ. Россия социалтата ол политическай кырааскатын суох өнгөрө сатыыра сөн. Ийинэх нөүгүл баар буолуохтаах — үлэбэ уонна бырааһынньыкка. Бийиги, көннөрү дьон, политиканан төбөбүтүн сыныыа суохтаахпыт. Политиканы үлэбэнидэр өнгөрөдлөр. Үлэ дьон бырааһынньык буолуохтаах кийи күһүлээн буолбакка, баатырнан үлэниэхтээх. Бырааһынньык «Үлэ уонна Саас» диир ааттаммыта бийиги республикабытыгар сөн түбүһэр. Суверенитеттэбит бөбөрөөбүнүсүн, Конституциябытын ытыныбытынан бийиэхэ саас санаа нээлэ.

С. И. СЕМЕНОВА, дьэ хаһайкыта: «Аан дойду пролетарийдара, хойбу!» диир курдук ыгырым тыһаа сүттэ. Быһыы бырааһынньык кылаардаа сөбүс дии саппыбын. Ол аатыттан да көсөр. «Үлэ» диир тыл кийи барыта бу бырааһынньык үлэлээх көрсөр дуо диир саварантатар. Сааспыт үгүс санааны-өңкөнү кытта арыстатан, «сүтүһүрдээх» нээлэ. Минингэ арал суох — туманыга муммут курдуктук.

Г. Р. ПОПОВ, оройуон Советын тэрийэр өтдөлүм сибидиссэйэ: Бырааһынньык политическай өртө бырааһынньык. Союз эстивитинан уонна Тутулуга суох Государстволар Түмүкүлэрэ тэриллэн, өс

Редакция общественной политической отдела.

1992 снл муус устар 27 күнэ саха нуруотугар, ийи историктыгар үйүлэр тухары умнуулабыт көрө-бөдү күнүбүн буолла. Бу сааскы чаадыхай күн Саха Республикатын Төрүт Сокуона — Конституцията күүһүгэр ийирдэ. Бу күн — Саха Республикатын күнэ!

Күнүс республика ийи нуоратын — Дьоккуускай олохтоохторо, студенттар, столица ыалдьыттары таптааллах нуораттарын Ленин аатынан уонна Нуруоттар доһордоһууларын болуоссагыгар мун-

САХА СИРЭ ТӨРҮТ СОКУОНУН ЫЛЫННА

нустан саха нуруотугар история саага страницата арыллыбыт күнүн көрүгэр-парыгар кытынылар. күүдөйи нөбүтүтүн туттулар. Бырааһынньыктыа нөүгүтүлүбүт болуоссаа дьон арыа үгүсү народнай ансамблларын толоруулары — ийилэр талааннарын сөбө-махтаа, сөргүн көрдүлөр. Нуруоттар доһордоһуулары болуоссагыгар тэриллэбит улахан өһүккэ дьон сирэ хотоһостуу сэлэлээн өһүккэ дьон айыртыллар.

Күнүс 2 чаастан Опера уонна балет государственной театрыгар Саха Республикатын Урдук Сэбиэтин Конституция — Төрүт Сокуон үлэбэ ийиритигэр аһамыт үөрүүлээх муһаада буолла. Театр баарай саватыгар Саха Республикатын Урдук Сэбиэтин народнай депутаттара, Дьоккуускай нуорат общественноһун бэрэстөһиттэлэрэ, ыалдьыттар муһуннулар.

Саха Республикатын Урдук Сэбиэтин Председателэ К. Е. Иванов бэйэтин ийирити тылыгар республика бары олохтоохторун Төрүт Сокуон ылыллыбытынан ийирити, истигини эрдэлэтэ. Ити ийирити кийи тылы Республика Президентигэр М. Е. Николаевка бээрэр, Михаил Ефимович Конституция ылыллыбытын — диир историческай суолталаах событиетүһунан даһылаат өңөрдө.

П. СЫРОВАТСКАЯ.

ЯКУТСКАЙГА ТҮҮЛЭЭХ ЭРГИЭНЭ

1992 снл бэс ыйын 23—26 күннэригэр Якутскайга аан бастаан Хоту сир нуруоттарын түүлээхтэрин Аан дойдутаагы эргинэ ытыллыа.

— Бу эргинэ Саха Республикатын Правительствотын өбөдүмүн Хоту сир аһыах аһсааннаах уонна төрүт олохтоох нуруоттарын социальнай-экономическай итиэниэ культурнай сайдыыларыгар көмөлөһөр туһугар ытыллылар. — диир нөһсүр Толооруулаах дирекция генеральнай директора Геннадий Сысолотин.

— Туундара уонна уһун хоту дойду, Сибирь, Дальний Восток олохтоохторо түүлээх — кийи, саһыла, кырааны, норууны, о. д. а. — өрдөөгүттэн соһотуопкалымылар, ол өрзөри бородууксуулары эргинэ бөһүлэринэн аан бастаан таһаараллар. Аһылааччыларынан түүлээх соһотуопкалааччылар уонна туттааччылар эрэ буолуохтара. Якутскайдаагы эргинэ

Хоту сир нуруоттарын түүлээхтэрин Аан дойдутаагы эргинэ АХШ, Англия, Италия, Япония, Германия, Согуруу Корея таһаар суоллаах фирмалара уонна бөдөн бизнесменнэрэ хайы-үйэ итиэригэрэстилэр.

Эргинэ аһылааччы быһытынан кыттарга, дьон быһаарар Геннадий Сысолотин, эргинэ саһалаах ийи нээлэ ийинэ сайаапа ийиллээххэ уонна «Якутская пушнина» фирманы кытары дуоһаар түһэр-снэххэ таһаар. Эргинэ аһылааччылары болууруостарын Толооруулаах дирекциятан айыталаһаахха сөн. Адырыһа: Якутскай к. Октябрьская уул., 20, к. 1. Телефоннар: 5-20-53, 0-27-53.

Моряктардыын тэн хамнас

Саха Республикатын Правительствотын муус устардаагы ийи уураада тыа сирин үлэһиттарын ыһаах хамнастаахтар категорияларыттан таһаарар.

Тыа хаһаайыстыбатыгар саада үлэ төлөбүрүн орос нуруоттарын нормативнай кээмэйин ааһан таһаарыта туттулар коэффициента олохтоһо. Ол 4-кэ таһаарар, а. а., манньыкыт

уонна сүөсүтүт моряктардыын, автотранспорттуктардыын уонна сибээс үлэһиттарын тэн хамнаһы аһсаада.

Тыа хаһаайыстыбатын бородууксуулары өңөрдө таһаараччыларыгар сүөһү ийирити батарылыбыт табарынай бородууксуулары хас биирдис солкуобайыгар 4 солк. компенсационнай төлөбүр олохтоһор. Ол саага тарифнай ставбалары кытта сибээс

тээх орос нуруоттары саһаа, тыа хаһаайыстыбатын техникатын сүөһү концентрированной аһылытын, уматык-өһүккэ матырылаахлар сыаналара үрдэһини сорох өртүн өбөрүөдэ. Компенсация нөүгү сыананан батарылыбыт бородууксуулары таһарыбат.

Аһылааччылар сыанатүһунан этар буоллаахха, Министрдар Советтарын 1991 снл аһыныы 29

күнүнээди «Үүккэ, сүөһү» уонна көтөргө быһах нээмээх аһылааччылар сыаналар тустарынан» уураада 1993 снл тохсунуу 1 күнүгэр диири уһатылына.

Бийиги республикабыт тыа сирин таһаары өңөрдөөччүлэргэр дотация Российской Федерации үрдүнэн ийиллэһэн биир ыйынан урутаан ийиллэһилэр.

Лариса ТРОФИМОВА, (ССИА).

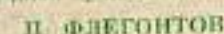
Симптома: мучат сув-
луц тазвнхутарчин А.
Н. Христофоров.
Т. Кардашевский
фотога.

Н. МОНАСТЫРЕВ

Кураанабы куустарыттан —
дьингнээх өйөбүлү онорууга

социальтай нөмөнү олгоруу фондудыг зоскотан туушан үндэстэн, днэ бхуудын уулы арангаччлылар дьахалы. Бйаахтарэ, шиде-президент алытлалыбыт тэмнэгэр аламнат арангата социальныг бхууданыг тууштар эбн устарыашыг уураада тдым дидары тэрнэгэртэ аналтша олобуудууша. Ити джумуушан, оройуоннарга нолондн баатар эбобуу буолар уонн, ннэ буолуучу, оро саалн аналлаах нкнэ тус-туушан фонддар тэриэлэн эрэлтэр уомулут баһаһыга Н. С. Итэрэбн: фонддары тэриэлтэһэ таһаарда. Ити фонд аахсар-ассовой кппнэгэр счот астараллар. Стру-блншаа үөсүтүлэр. Оро-дотара ону байытан бизнэ-тиктэр таһаар үрдэтнэлбн ону сыанаттыттан уратылы муниционнары, лотереялары кыттан, суббуотунууштартаан джүмүгэр кыларылалыби ирдэнэлэн дьон, тэрнэтэлэ араһын угар үлэрннтэн, о-интартан үөсүтүлэллэр фонддар дьин-хакты аыа, кылымматтарга тус нөмөнү эрэр аналлаахтарга кэрэхсэ-т-тыттан дьылаада тахсары илэринтэгэр дьыснэх нөмөнү рднэ олобуудан эрэр дьы-

Ийншилтийн сэрвэрэн-
най сүүдэр аларга баг-
талагдт. Бүсийнхнээ үн-
дүт суух. Отгон суунага
50 кг сыры өнгөрөөр шил-
нийн үлдэгдэл зогин-
заводтара атыг багалар.
ГАЗ-66 фургонун эр-
сэлд халбалын өнгөрөөр зин-
завод нөстөр имэхтаах.

Оройуон рекордуи олохтообут сылгылар А. К. Софронов республика күрүс тэһинигэр кыттынышарар. Ээс сылдымбытын дыктаттар-уотугар табыллыбатынан собууламмын диктант кэженир. Ити сыл пелуушине уола Назаров 3 метри куубахтаан бастабыт сурахтаады. Димитри Давыдов 5 м 40 см улууыстанара. Витр сайын 1 м 70 см үстэ тохтукруулар. Алексей Соколов кэжиптээн иккис кичетини табыта. Чулуу куубахкылар сайгылар республик түбүлүтэтир тахсыбыт буоллар ситкилээнэ. Ээс дини биатик эрэнэбин. Торо диктааха, очулорор куубахкы 35 метри ойдуун Саха АССР спорду мастарын куорматын төлөрө. Онтон кэжип 3 м 50 см, 36 м, 38 м, 3 см түспүт кинэхэ спорд мастарын аатын игэрэ буолбуттара. Минтэра көрдөрүүтүөн мин 60-

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

